

Datum
2018-10-11
Vår referens
Peter Löfqvist
Controller
peter.lofqvist@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Lokalförsörjningsplan 2019 - 2028 **FSKF-2018-17695**

Sammanfattning

Förskolenämnden ansvarar för att årligen inkomma med en lokalförsörjningsplan till kommunstyrelsen. I årets plan är redovisningen inriktad på antalet platser och hur de förväntas förändras inom den närmsta tioårsperioden. Prognosen över platsutvecklingen i Malmö visar att den totala tillgången på platser i staden är tillräcklig under planeringsperioden fram till 2028. Den områdesvisa redovisningen visar dock på fortsatta geografiska obalanser i fördelningen av platser i staden.

I planen sätts särskilt fokus på de geografiska obalanser avseende förskoleplatser som råder i staden samt de ytterligare åtgärder som krävs för att motverka dessa. Särskilt fokus sätts även på de avvecklingar som arbetet för en likvärdig förskola innebär, utbyggnaden av förskolor inom Malmös nybyggnadsområden, samt kostnadsutvecklingen för lokaler.

Förslag till beslut

1. Förskolenämnden godkänner Lokalförsörjningsplan 2019 – 2028 och skickar den vidare till kommunstyrelsen via tekniska nämnden.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse Förskolenämnden 181024 Lokalförsörjningsplan 2019 - 2028
- Lokalförsörjningsplan 2019 - 2028

Beslutsplanering

Förskolenämnden 2018-10-24

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen via tekniska nämnden och LiMa.

Ärendet

Se bifogad rapport Lokalförsörjningsplan 2018 – 2028. Kort version av ärendet följer nedan.

Sedan 2013 har cirka 5 000 nya platser skapats inom den kommunala förskoleverksamheten. Denna bruttoutbyggnad tillsammans med genomförda avvecklingar har inneburit en stor omställning för verksamheten och flera av de förskolor som fanns 2013 är idag ersatta med platser i nya förskolor.

Det har därmed skett en klar förbättring av det samlade lokalbeståndet jämfört med 2013. De omfattande förändringar som genomförts har sin grund i den brist på förskoleplatser som fanns i staden när förskolenämnden bildades, tillsammans med påtaglig befolkningsökning.

Av årets plan framgår att planeringsläget förändrats och att kostnadsutveckling och finansiering av den fortsatta planeringen fått ett mer tydligt fokus.

Prognosen över platsutvecklingen i Malmö visar att den totala tillgången på platser under planeringsperioden fram till 2028 är tillräcklig. Den områdesvisa redovisningen visar dock på fortsatta geografiska obalanser i fördelningen av platser i staden.

Den lokalplanering som ligger till grund för den samlade kapaciteten inom den kommunala förskoleverksamheten i Malmö bedöms därför vara i balans i förhållande till efterfrågan totalt sätt. Planeringen är visserligen över behov från 2024, men bedömningen är att detta motsvarar det handlingsutrymme som bör finnas för att hantera oförutsedda händelser och förseningar.

Befolkningsprognosen har förändrats påtagligt jämfört med den prognos som låg till grund för 2017 års planering och befolkningsökningen i ålder 1 - 5 år är låg under hela planeringsperioden.

Aktuell lokalplanering har justerats för att bättre överensstämja med de årliga behoven av platser. Planen lyfter att den bruttoutbyggnad om cirka 5 600 platser som ingår i planeringen (prognosen) inte motiveras av befolkningsutvecklingen. I nuläget har befolkningsökningen en marginell årlig effekt på behoven av utbyggnad. Det är istället behoven av avvecklingar av lokaler som driver fram behoven av bruttoutbyggnad, tillsammans med inriktningen att etablera samhällsservice som förskola i nybyggnadsområdena. Dessa omständigheter är problematiska eftersom befolkningsutvecklingen är styrande för nämndens resurstilldelning.

Planen sätter särskilt fokus på nedanstående förhållanden. Dessa förhållanden bedöms innebära merkostnader för nämnden som på sikt kan vara svåra att finansiera inom befintliga ramar:

- De avvecklingar som arbetet för en likvärdig förskola innebär
- Utbyggnaden av förskolor inom nybyggnadsområdena
- Ytterligare åtgärder krävs för att motverka geografiska obalanser
- Kostnadsutvecklingen för lokaler

Bedömningen är fortsatt utredningsarbete och fördjupade analyser krävs under 2019 rörande ovan punkter. Detta i syfte att presentera nya planeringsstrategier för hur nämnden ska hantera situationen framöver.

Sammantaget är det angeläget med åtgärder som både på kort och lång sikt påverkar kostnadsutvecklingen i mer positiv riktning. Det arbete som pågår tillsammans med serviceförvaltningen bedöms vara en viktig del i att påverka kostnadsutvecklingen.

I planen lyfts att kostnadsutvecklingen för lokaler är bekymmersam eftersom den har indirekt effekt för hur mycket medel som kan fördelas till verksamheten i form av grundersättning (barnpengen) till den pedagogiska verksamheten.

En utbyggnad av förskoleverksamheten i de delar av staden där efterfrågan är större än utbudet

av platser är ett angeläget mål. I de centrala delarna av staden råder generellt sett brist på förskoleplatser, samtidigt som ett flertal lokaler har brister i fysiska miljön. Omställningen till mer likvärdiga lokaler är därför komplex i dessa delar av staden och konkurrerar med andra stadsutvecklingsambitioner. En särskild strategi är att utbyggnadsområden som till exempel Västra hamnen och Norra Sorgenfri ska kunna stödja närliggande centrala områden med underskott i kapacitet.

I en förnyad lokalplaneringsstrategi kan det vara aktuellt att överväga en annan syn på dimensionering av enheter i de centrala delarna av staden. Samtidigt är bedömningen att etablering av platser i de centrala delarna i staden redan är ytterst prioriterade och att det är de fysiska begränsningarna att etablera förskolor där som är den grundläggande problematiken. En ny strategi kan därför innebära att särskilt prioritera vissa områden i gränslandet mellan ytterområden och centrala staden, exempelvis området kring Värnhem och Heleneholm/Mobilia/Stadion. Den dom som nyligen kom från Mark- och miljööverdomstolen rörande inomhus- och utomhusytor vid förskolor kan eventuellt komma att underlätta etablering av förskolor med tillräckligt antal platser i de centrala delarna av staden.

I planen lyfts också, att de förutsättningar som lokalplaneringen skapar för möjligheterna att placera barn innebär att strategierna i placeringsarbetet kontinuerligt behöver förändras. Det är därför angeläget att i det fortsatta analysarbetet särskilt beakta hur placeringsstrategi och lokalstrategier samverkar med varandra. Ett sådant arbete kan också komma att resultera i förändrade bedömningar kring behovet av kapacitet i staden som helhet och i olika områden. Om årsvariationen kunde begränsas finns förutsättningar för att göra andra bedömningar om behovet av platser. En förändrad årsvariation skulle kunna innebära tydligt lägre årligt maximalt platsbehov, vilket har stor betydelse för kostnadsutvecklingen.

Ansvariga

Gabriella Fricke Enhetschef

Agneta Sjölund Ekonomichef

Peter Lindberg Förvaltningschef